

INHAALSLAG VERSCHAFT DE PANEELBOUW TOEKOMSTPERSPECTIEF

ONTSNAPPEN AAN DE 'DUIVELSDRIEHOEK'

De paneelbouw in Nederland moet een inhaalslag maken door te groeien in kennis en engineeringcapaciteit, efficiënter te gaan werken, het dreigende arbeidsmarkttekort te lijf te gaan en zich proactiever op te stellen. Deze conclusie van een eerder in Link verslagen rondetafeldiscussie vormde de rode draad van een bijeenkomst van Rittal, EPLAN en Phoenix Contact, half mei in Utrecht. 'We willen meer van elkaar gaan leren.'

DOOR HANS VAN EERDEN

In april deed Link Magazine verslag van een rondetafeldiscussie over de toekomst van paneelbouw in Nederland. Paneelbouw hier is alleen doelmatig bij steeds efficiëntere werkmethoden, zo luidde de conclusie. Anders resten slechts de complexe projecten en het maatwerk, waarbij modulaire standaardisatie een vereiste is. Half mei wordt in Boerderij Mereveld te Utrecht het gesprek voortgezet tijdens het businessevent 'De Toekomst van de Schakelkastbouw is dichtbij'. Vanwege die noodzaak van efficiënter werken mag Frank van der Heyden van het Eindhovense IPL Advies aftrappen met een verhaal over *lean manufacturing*.

LEAN

'Waar is mijn schroevendraaier? Montagedraad is op. Die pallet staat in de weg. Elke goot moet ik afbramen. De schakelkast is weer te laat.' Zo zijn er nog volop mogelijkheden om het productieproces te optimaliseren, aldus Van der Heyden. Net als veel andere maakbedrijven zitten paneelbouwers gevangen in een 'duivelsdriehoek' van tijd, kwaliteit en kosten; nadruk op het ene aspect gaat vaak ten koste van de andere. De uitweg zit 'm in techniek, informatisering en automatisering.

ring, maar ook in procesoptimalisatie, oftewel lean. Van der Heyden schetst de achtergrond van de lean-filosofie en de verschillende soorten te elimineren verspillingen. Hij bespreekt methoden als 5S (georganiseerde werkplek), *value stream mapping* (waardetoevoegende en 'waardeloze' productiestappen), *kanban* (voorraadbeheer met twee-bakkensysteem) en *one-piece flow* (flexibele productieplanning en geen tussenvoorraden). Refererend aan de duivelsdriehoek concludeert de IPL-adviseur dat lean bijdraagt aan doorlooptijdverkorting en kostenreductie met behoud (of verbetering) van kwaliteit. Die conclusie is gebaseerd op een lange geschiedenis; lean is al een 'oude' productiefilosofie, maar gaat wel uitstekend samen met moderne digitale technieken en past uitstekend in het actuele ketendenken. Het is echter geen simpele truc, geen tech-

niekje; het management moet de filosofie uitdragen om er een succes van te kunnen maken.

PROCESVERANDERING

In het kader van een mooie opbouw van theorie naar praktijk – aldus dagvoorzitter Harold van Waardenburg, country manager EPLAN Software & Service Nederland – is de vloer vervolgens voor Ruud Hofsté, lead engineer bij Croon Elektrotechniek. Hij was kartrekker voor de procesverandering die Croon in 2006 inzette in z'n fabriek

Half mei werd in Boerderij Mereveld te Utrecht het gesprek over de toekomst van paneelbouw in Nederland voortgezet. Foto's: Rittal/EPLAN/Phoenix Contact

EIGEN VERENIGING

Al bij de rondetafeldiscussie in april kwam het aan de orde: het ontbreekt de paneelbouwers aan een eigen branchevereniging. Die bijvoorbeeld een vuist kan maken richting de leveranciers van componenten voor het stroomlijnen van de artikelclassificatie. Of zaken aan de orde stelt als (system) engineering, dat steeds meer op het bordje van paneelbouwers komt te liggen. Half mei in Utrecht maakt onder anderen Arno Garssen, directeur van SPL (Scholten Panelen Laagspanningssystemen) uit Apeldoorn, zich er sterk voor. 'Misschien is er wel een keurmerk voor paneelbouw nodig en moet zo'n vereniging controle op de kwaliteit organiseren, zeker nu kasten door de prijsdruk steeds goedkoper

worden.' Opleiding is ook een urgent thema, want specifiek voor paneelbouw is er eigenlijk niets. Opleidingsinstituut ROVC in Ede is juist met een cursus gestart, voor mensen die al in de sector werken, maar dat kostte aardig wat overredingskracht vanuit de branche. Een eigen vereniging moet paneelbouw beter op de onderwijskaart zetten. Geïnteresseerde paneelbouwers kunnen zich voor informatie, lidmaatschap of actieve deelname in een branchevereniging aanmelden via paneelbouw@citobenelux.nl.

www.scholtenpanelen.nl

Arno Garssen: 'Met kwaliteit kunnen we werk in Nederland houden.'

voor paneelbouw in Rotterdam. 'Ons toenmalige productiemodel dateerde uit de jaren zeventig, tachtig. We werkten vooral klantspecifiek, met gedreven personeel. Maar de fabriek kende verouderde werkwijzen en machinepark, en een rommelige indeling.' Croon automatiseerde tijdrovende bewerkingen, zoals in de ambachtelijke koperstraat, met cnc-machines. De fabriek kreeg een herindeling, waardoor monteurs nu minder hoeven te lopen en producten minder tussentijds worden verplaatst. De processen voor engineering en calculatie werden gestroomlijnd en er kwamen ergonomische hulpmiddelen. Croon zet nu in op *typicals*: standaardproducten met ruimte voor het inbrengen van klantwensen tegen minimale kosten. Hofsté: 'Wij werken nu aan verdere optimalisatie met onder meer een *benchmark* voor inkoopdelen. We gaan steeds meer denken in termen van *supply chain* en *total cost of ownership* voor klanten. En we willen meer van elkaar gaan leren.'

KENNISCENTRUM

Leren, tot aan het pensioen, staat ook op het lijstje van Luc Bronkhorst, directeur van elektrotechnisch dienstverlener Bosma & Bronkhorst in Zaandam. Uitgaande van een analyse van omgevingsfactoren (dreigende arbeidsmarkttekorten, lagelonenconcurrentie, toenemende klanteisen en onderscheidend vermogen blijven bieden – van hoge leverbetrouwbaarheid en kwaliteit tot mvo) zet hij zijn bedrijfsstrategie uiteen. Een belangrijk instrument wordt het B&B kenniscentrum, dat

NIEUW BOEK

In Utrecht houden Rittal en EPLAN hun nieuwste publicatie ten doop: 'De toekomst van de Schakelkastbouw is dichtbij'. Na 'Paneelbouw is een vak' is dit een nieuw initiatief van Jan Hartman, productmanager kastenbouw bij Rittal, die mede de redactie voerde. In het boek geven paneelbouwers, specialisten en leveranciers hun visie op de paneelbouw – in België spreekt men van borden- of schakelkastbouw – en komen nieuwe ontwikkelingen aan bod. Onderwerpen zijn lean manufacturing, digitale workflow, softwaretools voor engineering en automatisering van productie met cnc-machines. Speciale aandacht is er voor koeling van schakelkasten (normen en rekensoftware) en robotisering. Het Belgische P&V Elektrotechniek heeft samen met het Duitse Kiesling een bedradingsrobot in ontwikkeling, de Averex, voor zowel eenmalige panelen als seriewerk. De Averex kan 70-90 procent van de componenten op een

paneel bedraden en werkt minimaal vier keer sneller dan een monteur, zo claimt P&V. De bedradingsrobot is een voorbode van de toekomst van de paneelbouw, 'the digital factory', aldus de samenstellers van het boek. De uitgave is kosteloos te bestellen via de websites van Rittal en EPLAN.

www.rittal.nl
www.eplan.nl

de aanwezige kennis moet borgen en door het zoveel mogelijk automatiseren van engineering en productie de doorlooptijden en (faal)kosten moet verlagen. De rol van de medewerkers wordt niet kleiner – wel veranderen hun functies en de processen. Bosma & Bronkhorst investeert daarom veel in opleiden en het aanleren van een juiste attitude: verantwoordelijkheid blijven nemen, 'out of the box' kunnen en durven denken, de interne en externe klant vooropstellen en op

maat beleveren. 'Niet zeuren dat iets niet kan, maar oplossingen bieden. De tijd van 'we doen het al dertig jaar zo' is verleden tijd.' Vanuit die houding ligt er een mooie toekomst open voor de paneelbouw, aldus Bronkhorst. 'Als je geld hebt, is het nu een mooie tijd om te investeren.' ●

www.ipl.nl
www.croon.nl
www.bosma-bronkhorst.nl